

[Svend Haugaard.]

pressen og offentligheden besked om undervejs.

Hr. Frode Jakobsen mente, at de radikale var så rørende heldige, fordi tingene altid faldt så nøjagtigt og godt til rette, som man ønskede det. Ja, jeg ved ikke, hr. Frode Jakobsen er da vist også heldig, når han er i stand til at citere så meget fra de radikale landsmøder, hvor han ikke har været til stede, mens vi andre, der har været der, er uheldige, fordi vi ikke er i stand til at genkende referaterne.

Til hr. J. O. Krag blot dette ene, at tilbage med hensyn til Portugal står jo dog det, at regeringen i 1965, 1966 og 1967 undlod at stemme for fordømmelsen, mens regeringen i 1968 stemte for fordømmelsen.

Gert Petersen: Jeg har forskellige bemærkninger. Jeg kan først tage hr. Svend Haugaard, som netop sluttede med at fortælle os, at den nuværende regering i modsætning til den tidligere jo havde stemt for fordømmelsen af Portugal i De Forenede Nationer. Den bemærkning ligger på linje med det, hr. Stinus, det radikale venstres daværende ordfører, sagde under første behandling af dette forslag. Jeg citerer:

„Jeg kan samtidig give udtryk for tilfredshed med, at denne opfattelse“
— altså en afstandtagen fra Portugals kolonikrige —

„deles af den danske regering. Dette fremgår både af udenrigsministerens bemærkninger her i dag og af Danmarks stillingtagen til den resolution, der blev vedtaget af FNs generalforsamling den 29. november. Denne resolution vender sig i stærke vendinger imod Portugals politik i Afrika og lader ingen tvivl tilbage om Danmarks stilling“.

Det er jo også den resolution, der henvises til i VKR-partiernes forslag herom, at vi skal tage afstand fra Portugals kolonipolitik på linje med Danmarks stillingtagen til dette spørgsmål i De Forenede Nationer.

Ja men er der egentlig større forskel mellem synspunkterne, som er kommet til udtryk fra regeringspartierne, inklusive det radikale venstre, og den opfattelse som kommer til udtryk fra socialdemokratiet, og som deles af socialistisk folkeparti, at man skal tage disse problemer op også

inden for NATO og derindenfor søge våbenleverancerne standset? Er der egentlig nogen forskel? Ja, der er. Nu skal der én gang for alle skabes klarhed over denne resolution mod Portugals kolonipolitik, som Danmark stemte for i De Forenede Nationer. Klarheden er tilgængelig for enhver, nemlig i beretningen til folketinget om De Forenede Nationers 23. generalforsamling, side 125, hvor det hedder:

„Danmark udtalte at ville stemme for resolutionen, fordi det nuværende system i de portugisiske kolonier ikke er baseret på selvbestemmelsesretten og for at demonstrere solidaritet med befolkningen i dens higen efter frihed. Fra dansk side havde man imidlertid fortsat — til dels kraftige—forbehold til resolutionsteksten. Således kunne man ikke anerkende, at der var nogen som helst forbindelse mellem NATO og de portugisiske kolonier eller Portugals kolonipolitik. NATO var en legitim forsvarsalliance, der ikke omfattede noget afrikansk område. Danmark ydede ingen bistand til Portugal af den i resolutionen omtalte art.“

Dette blev gjort klart i en såkaldt stemmeforklaring i forbindelse med afstemningen om resolutionen. Den klarhed, der er skabt om Danmarks forhold til Portugal i De Forenede Nationer ved novemberresolutionen, er en klarhed, som går ud på, at Danmark har erklæret, at NATO har simpelt hen intet med Portugals kolonipolitik at gøre, og så er det naturligvis konsekvent — det må man medgive udenrigsministeren — at så kan man heller ikke rejse spørgsmålet i NATO-rådet. Man kan ikke både sige i De Forenede Nationer: sagen kommer ikke NATO ved og gå til NATO-rådet og rejse den dér. Der er konsekvens i det, men jeg synes, at man fra regeringspartiernes og især fra det radikale venstres side så skal erkende den konsekvens.

Jeg må takke udenrigsministeren for de oplysninger, vi fik om hans initiativer i forbindelse med en ophævelse af kontrolrådspasordningen. Jeg synes, det lyder, som om der her er fremskridt undervejs, og jeg glæder mig da også over, at det er lykkedes ministeren at skaffe de to østtyske politikere deres indrejsepas. Men jeg kan jo ikke lade være med at tænke på, at tidligere her i tinget, den 22. januar 1969, sagde hr. Poul